

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie ze skargi J. W.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego
w C. z dnia 22 maja 2018 r., sygn. akt VI Ca (...)
w sprawie z powództwa J. W. i J. W.
przeciwko E. W.
o przywrócenie posiadania,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 grudnia 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą powoda J. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 22 maja 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa wymagania konstrukcyjne skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części, przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie, wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy oraz wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie

jest możliwe, a ponadto - gdy skargę wniesiono stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem.

Skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por. postanowienia SN z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141, z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. akt I CNP 19/05, nie publ., z dnia 23 września 2005 r., sygn. akt III CNP 5/05, www.sn.pl, z dnia 11 sierpnia 2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Tak rozumianego obowiązku skarżący nie spełnił, nie konkretyzując nawet rozmiaru szkody. Wskazał jedynie, że wydanie zaskarżonego wyroku wyrządziło powodowi szkodę majątkową poprzez pozbawienie posiadania i w związku z tym pobierania pożytków z określonego pasa gruntu.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Nie chodzi tylko o skargę kasacyjną, ale także o skargę o wznowienie postępowania oraz o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności.

Skarżący stwierdził jedynie, że nie jest i nie było możliwe wzruszenie wyroku Sądu drugiej instancji w drodze innych środków prawnych z uwagi na brak podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania, a zaskarżone orzeczenie zgodnie z art. 398² § 2 pkt 1 k.p.c. nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną. Skarżący wykazał niedopuszczalność skargi kasacyjnej, nie odnosząc się do możliwości wzruszenia zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych.

Orzeczenie Sądu Najwyższego stwierdzające niezgodność zaskarżonego skargą wyroku z prawem nie eliminuje tego wyroku z obrotu prawnego.

Stanowi podstawę do następczego dochodzenia od Skarbu Państwa naprawienia szkody poniesionej na skutek wydania wyroku niezgodnego z prawem. Odpowiedzialność majątkowa Skarbu Państwa może wchodzić w grę jednak tylko wtedy, kiedy wzruszenie wyroku nie jest i nie było możliwe, a strona podjęła wszelkie dopuszczalne prawem czynności, prowadzące do wzruszenia wydanego wyroku. Takimi czynnościami były dotychczas, poza skargą kasacyjną, także wniosek o wznowienie postępowania czy powództwo przeciwegzekucyjne, o ile występują podstawy do ich podjęcia.

W dniu 3 kwietnia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2018, poz. 5 ze zm.), która wprowadziła do polskiego systemu prawnego kolejny środek nadzwyczajny. Środkiem tym jest skarga nadzwyczajna, której celem jest, jak wynika z art. 89 przytoczonej ustawy, eliminacja prawomocnych orzeczeń naruszających zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji albo w sposób rażący naruszających prawo przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Przyczyny uwzględnienia skargi nadzwyczajnej są zbieżne z podstawami skargi o stwierdzenie niezgodności zaskarżonego wyroku z prawem, jednak inne są konsekwencje wydanego na skutek tych skarg orzeczenia. Uwzględnienie przez Sąd Najwyższy skargi nadzwyczajnej prowadzi do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 95 ustawy o Sądzie Najwyższym w związku z art. 398¹⁵ oraz art. 398¹⁶ k.p.c.). Skoro zaś zaskarżony wyrok może zostać uchylony, nie jest możliwe orzekanie o skardze o stwierdzenie jego niezgodności z prawem i - w następstwie takiego orzeczenia - o odpowiedzialności majątkowej Skarbu Państwa.

Oznacza to, że, wnosząc skargę określoną w art. 424¹ k.p.c., strona musi wykazać, że złożyła do stosownego organu wniosek o wniesienie skargi nadzwyczajnej zgodnie z art. 89 § 2 ustawy o SN, a wniosek ten nie został uwzględniony.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w sentencji, na podstawie art. 424⁸ k.p.c.

